

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Projektas

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas”

Bendrųjų programų atnaujinimas

Mitybos ir tekstilės mokymosi turinio pokyčiai,
dalykų dermė, įgyvendinimo rekomendacijų pristatymas

turinio projektas (III versija)

Inga Hokušienė, Bendrųjų programų atnaujinimo grupės narė

Vilnius

2021-04-20

TEKSTILĖ 1–2 klasė

1. Drabužių, aksesuarų, namų tekstilės asortimentas
2. Natūralūs pluoštai. Linas
3. Drabužių, **avalynės** priežiūra

TECHNOLOGIJOS 1–4 klasės	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
24 val./m. (<i>1/3 nuo 74 pamokų per metus, skirtų dailei ir technologijoms</i>)	16–17 pamokoms	7–8 pamokoms
MITYBA	po 4 val./m.	po 2 val./m.

TEKSTILĖ 1–2 klasė

DRABUŽIŲ, AKSESUARŲ, NAMŲ TEKSTILĖS ASORTIMENTAS

Analizuojamas drabužių (*pagal sezoną, paskirtį (buitiniai, sportiniai, darbiniai)*), **aksesuarų, namų tekstilės** (*lovos/vonios, stalo/interjero ir kt.*) **asortimentas**, pateikiami pavyzdžiai iš artimiausios aplinkos.

Remiantis pasaulio pažinimo pamokose įgytomis žinioms apie įvairius pluoštus ir jų fizines (*laidumas orui, šilumai...*), geometrinės (*storis*) savybes, **mokomasi skirstyti drabužius pagal sezoniškumą, sudaryti jų komplektus.**

Nagrinėjama audinių (*austų ir trikotažo*) **struktūra.**

Aptariamas jų parinkimas/atitikimas drabužio/tekstilės gaminio paskirčiai (*kasdieniai/sporto rūbai ir pan.*).

Rišant/pinant tyrinėjami siūlų susipynimo būdai ir sukuriamas aksesuaras (*apyrankė, juostelė į plaukus, skirtukas knygai, batraiščiai ir pan.*).

TEKSTILĖ 1–2 klasė

NATŪRALŪS PLUOŠTAI. LINAS

Išsamiau aptariamas lininio pluošto „kelias“ iki siūlo, įvardinami visi/pagal galimybes išbandomas bent vienas lino apdirbimo technologinis procesas (*pvz. šukavimas*). Kūrybiniame, praktiniame lininio (*ar kt.*) audinio/pusgaminio **dekoravimo /marginimo** flomasteriais/ tekstiliniiais dažais ar natūraliais produktais (*burokėlis, augalais...*) **processe išbandomos audinių optinių (*spalva, blizgumas*) savybių keitimo būdai/technologijos**. Aptariami reikalavimai saugios, ergonomiškos, higieniškos (*apšvietimas*) darbo aplinkos organizavimui.

Ragaujamas linų sėmenų aliejus/sėklos ar produktai su šiais ingredientais (*integracija su mityba, gamtamoksliau ugdymu (mitybos piramidė)*), **aptarimas augalo pritaikymo žmogaus naudai įvairiapusiškumas seniau ir dabar (*integracija su kalbiniu, gamtamoksliniu ugdymu*)**.

TEKSTILĖ 1–2 klasė

DRABUŽIŲ, AVALYNĖS PRIEŽIŪRA

Praktiškai išbandomi drabužių lankstymo, susagstymo, surišimo (*avalynė*)/**užrišimo** (*diržai ir pan.*) būdai, **avalynės/tekstilės valymas** be cheminių priemonių.

Analizuojamas furnitūros asortimentas (*sagos, velcro juostelės/kibukai, sagtys ir kt.*) ir **pritaikymas** tekstilės gaminiuose/avalynėje.

Mokomasi siūti saga. Susipažįstama su sagos siuvimo eiga, šiam technologiniam procesui reikalingomis darbo priemonėmis ir medžiagomis, saugaus darbo taisyklėmis.

TEKSTILĒ 3–4 klasē

1. Žaislų, interjero/stalo tekstilės asortimentas
2. Natūralūs pluoštai. Vilna
3. Drabužių, avalynės priežiūra

TEKSTILĖ 3–4 klasė

ŽAISLŲ, INTERJERO/STALO TEKSTILĖS ASORTIMENTAS

Aptariamas žaislų, interjero/stalo tekstilės asortimentas, paskirtis (*praktinė, estetinė*), pateikiami pavyzdžiai.

Kuriant nesudėtingą tekstilės gaminių aiškinamasi tekstilės gaminių projektavimo, konstravimo, dekoravimo, siuvimo eiliškumas, darbui reikalingos priemonės, įrankiai, saugaus darbo taisyklės. **Tyrinėjamos** audinių geometrinės (*ilgis, plotis*), technologinės (*irumas, slidumas*), optinės (*spalva, blizgumas*) savybės, galimas jų pritaikymas atliekant kūrybines/praktines užduotis.

Išbandomas tekstilės pusgaminio dekoravimas /marginimas naudojant spaudavimo ar kt. techniką.

Mokomasi siūti/siuvinėti daigstymo ir/ar kt. **dygsniu**.

NATŪRALŪS PLUOŠTAI. VILNA

Išsamiau aptariamas vilnos pluošto „kelias“ iki siūlo.

Susipažįstama su specifinių darbo įrankiu-vėlimo adata, aiškinamasi jos skirtumas nuo paprastos siuvimo adatos. Aptariami reikalavimai saugios, ergonomiškos, higieniškos (apšvietimas) darbo aplinkos organizavimui.

Veliant vilną (*šlapioju (pvz. apveltas muilas (integracija su sveika gyvensena) / sausuoju*) išsiaiškinama, kad audiniai gali būti marginami ne tik dažais, bet ir maišant viename gaminyje spalvotus vilnos pluoštus.

Supranta kaip technologinės (*kibumas, suspaudžiamumas, formavimas*) pluošto savybės ir sauso vėlimo technika suteikia galimybę iš vilnos formuoti įvairias (*ne tik plokščias*) formas (*integracija su matematika*).

TEKSTILĒ 3–4 klasē

DRABUŽIŪ, AVALYNĒS PRIEŽIŪRA

Nagrīnējama sudēties, priežiūros ir kt. informācija (*tekstas, ženklai*) drabužiū, tekstilēs gaminiū, avalynēs etiketēs.

TEKSTILĒ 5–6 klasē

1. Darbo priemonēs/īrankiai/īranga.
2. Natūralūs pluoštai.
3. Tekstilēs gaminių iš natūraliųjų pluoštų priežiūra.
4. Audinio dekoravimas /marginimas.
5. Tekstilēs gaminiai.
- 6. Furnitūra.**

TECHNOLOGIJOS 5–7 klasēs	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
2 val. /sav., 74 pamokos per metus	52	22
TEKSTILĒ	po 13 val./m.	po 5–6 val./m.

TEKSTILĖ 5–6 klasė

DARBO PRIEMONĖS/ĮRANKIAI/ĮRANGA

Saugus darbas su medžiagomis, darbo priemonėmis/įrankiais/įranga
(*siuvimo/lyginimo ir kt.*).

Saugios, ergonomiškos, higieniškos (*apšvietimas*) darbo aplinkos organizavimas.

TEKSTILĖ 5–6 klasė

NATŪRALŪS PLUOŠTAI

Prisimenamos ir **apibendrinamos žinios apie natūralius pluoštus** (*augaliniai (linas, medvilnė, džiutas, kanapės, bambukas ir kt.) ir gyvūniniai (vilna, šilkas)*), verpalus, siūlus, audinius.

Aiškinamasi trikotažo, neaustinių medžiagų, audinių struktūrų (*drobinis, ruoželinis/satininis-atlasinis pynimai*) **skirtumai**, jų įtaka tekstilės gaminiui, (ne)atitikimas gaminio paskirčiai, tolimesniam apdirbimui.

Aptariami audimo technologiniai procesai, jų seka, **audžiant išbandomi 1-2 metmenų ir ataudų persipynimo būdai.** |

Aptariamas audinių asortimentas, paskirtis.

TEKSTILĖ 5–6 klasė

TEKSTILĖS GAMINIŲ IŠ NATŪRALIŲ PLUOŠTŲ PRIEŽIŪRA

Tekstilės gaminių iš natūralių pluoštų sudėties, priežiūros, dydžio ir kt. informacija etiketėse.

AUDINIO DEKORAVIMAS /MARGINIMAS

Mokomasi dekoruoti audinius (*pvz. šaltoji batiką*) naudojant įvairias medžiagas, apsaugančias nuo dažų įsiskverbimo, siuvinėjimo/siuvimo dygsnius, prisiuvant kitą audinį (*aplikaciją, antsiuvą*).

TEKSTILĖ 5–6 klasė

TEKSTILĖS GAMINIAI

Aiškinamasi tekstilės gaminių projektavimo, konstravimo, dekoravimo, konstrukcinių detalių sujungimo būdai /eiliškumas, darbui reikalingos priemonės, įrankiai/įranga, saugaus darbo taisyklės.

Interjero /stalo tekstilės, aksesuarų/suvenyrų ar kitų **gaminų** (*su rankdarbių detalėmis arba be jų*) **projektavimas, konstravimas, siuvimas/tekstilės gaminių kraštų apdaila.**

FURNITŪRA

Furnitūros asortimentas ir paskirtis. Sagų/ užtrauktukų/ velcro juostelių/ žiogelių/sagčių, kabliukų ir kt. furnitūros detalių panaudojimas kūrybiniuose darbuose, aptariamose galimos alternatyvos.

TEKSTILĖ 7–8 klasė

1. Darbo priemonės/įrankiai/įranga
2. Cheminiai, mišrūs pluoštai. **Siūlai. Paskirtis ir pasirinkimai**
3. Tekstilės gaminių priežiūra
4. Audinio dekoravimas /marginimas
5. Tekstilės tradicijos ir jų vieta šiuolaikinėje aplinkoje
6. Ūkio šakos

TECHNOLOGIJOS 8 klasės	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
1 val. /sav., 37 pamokos per metus	26	13
TEKSTILĖ	po 6–7 val./m.	po 2–3 val./m.

TEKSTILĖ 7–8 klasė

DARBO PRIEMONĖS/ĮRANKIAI/ĮRANGA

Saugus darbas su medžiagomis, darbo priemonėmis/įrankiais/įranga. **Saugios**, ergonomiškos, higieniškos (*apšvietimas, švara*) darbo aplinkos organizavimas.

CHEMINIAI, MIŠRŪS PLUOŠTAI. SIŪLAI. PASKIRTIS IR PASIRINKIMAI

Prisimenamos ir apibendrinamos žinios apie cheminius pluoštus, jų savybes, pritaikymo galimybes.

Nagrinėjamas siūlų (*pagal pluoštą, gamybos, apdailos būdus, paskirtį*), **verpalų** (*pagal pluoštą, verpimo būdą, apdailą, gijų skaičių*), **audinių** (*geometrinės, mechaninės, fizinės, technologinės, optinės*) **savybės, asortimentas.**

Apibendrinamos žinios padėsiančios tikslingai pasirinkti siūlus/audinius kūrybiniam/ praktiniam darbams atsižvelgiant į jų paskirtį.

TEKSTILĖ 7–8 klasė

TEKSTILĖS GAMINIŲ PRIEŽIŪRA

Sudėties, priežiūros, dydžio, perdirbimo galimybių ir kt. informacija **tekstilės gaminių etiketėse.**

Sudėties, saugaus naudojimo ir kt. informacija tekstilės **gaminų priežiūros priemonių etiketėse/ant pakuočių. Skalbimas, džiovinimas.**

AUDINIO DEKORAVIMAS/MARGINIMAS

Mokomasi **dekoruoti audinius** (*pvz. karšta batiką*) juos **lankstant/rišant/spaudžiant/daigstant, siuvinėjant** dekoratyviniais dygsniais ar **tapant vilna.**

Eksperimentuojama vieną gaminį marginant ir įvairiomis technikomis.

TEKSTILĖ 7–8 klasė

TEKSTILĖS TRADICIJOS IR JŲ VIETA ŠIUOLAIKINĖJE APLINKOJE

Lietuvių tautinis kostiumas įskaitant ir **Baltų genčių kostiumą**.
Etnodizainas. **Tautinio kostiumo elemento projektavimas** (*įskaitant ir kompiuterinėmis programomis pvz. Word, Excel, SMP*), **konstravimas**, **įgyvendinimas** siuvant/siuvinėjant/vejant/audžiant/rišant/pinant/mišria technika.

ŪKIO ŠAKOS

Lengvoji pramonė, prekyba ir amatai Lietuvoje. Tvari gamyba.
Darbo našumas kuriant (*kūrybinio sprendimo paieška su ir be IKT*).
Gaminio savikaina (*individualus užsakymas, masinė gamyba*).

TEKSTILĖ 9–10 klasė

1. Ūkio šakos
2. Tekstilės gaminių priežiūra
3. Darbo priemonės/įrankiai/įranga
- 4. Trikotažas**
5. Audinio dekoravimas /marginimas
- 6. Rankdarbiai**
7. Kostiumo istorija ir šiuolaikinė mada

TEKSTILĒ 9–10 klasē

TECHNOLOGIJOS 9–10 klasēs	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
1 val. /sav., 37 pamokos per metus		
Mityba / Tekstilē/ Konstruktīvās medžiagas/ Elektronika/ Dizains	po 26 val./m.	po 11 val. /m.
1,5 val. /sav., 55 pamokos per metus		
Mityba / Tekstilē/ Konstruktīvās medžiagas/ Elektronika/ Dizains	po 39 val./m.	po 16 val./m.

TEKSTILĖ 9–10 KLASĖ

ŪKIO ŠAKOS

Finansai, prekyba, lengvoji, chemijos pramonė ir amatai Lietuvoje.
Tvari gamyba. Socialinis verslas.

TEKSTILĖS GAMINIŲ PRIEŽIŪRA

Inovatyvūs/**išmanūs**, mišrūs pluoštai, jų priežiūra.
Cheminis valymas.
Profesionalios tekstilės priežiūros ženklai/simboliai.

TEKSTILĖ 9–10 klasė

DARBO PRIEMONĖS/ĮRANKIAI/ĮRANGA

Saugus darbas su medžiagomis, darbo priemonėmis/įrankiais/įranga (*įskaitant pramoninę siuvimo/mezgimo/siuvinėjimo ir kt. įrangą*).

Saugios, ergonomiškos, higieniškos (*apšvietimas*) darbo aplinkos organizavimas.

AUDINIO DEKORAVIMAS /MARGINIMAS

Audinio dekoravimas/marginimas **ėsdinant audinį/tapant ant šilko/siuvinėjant pasirinktais dekoratyviniais dygsniais ar mišriu būdu.**

TEKSTILĖ 9–10 klasė

TRIKOTAŽAS

Nėrimas/mezgimas.

RANKDARBIAI

Individualus darbo planas: pasirinkto gaminio/paslaugos projektas.

Siuvimas/**audimas** ar kitos rankdarbių technikos arba **mišrus** jų taikymas viename gaminyje.

KOSTIUMO ISTORIJA IR ŠIUOLAIKINĖ MADA

Trumpa pažintis su kostiumo istorija aptariant kaitą ir tai įtakojančius veiksnius. Išsamiau susipažįstama su pasirinktu laikotarpiu/drabužių stiliumi.

MITYBA 1–2 klasė

1. Užkandžiai, gėrimai
2. Maisto produktai, jų asortimentas, laikymo sąlygos
3. Maisto gaminimo, valgymo vieta

TECHNOLOGIJOS 1–4 klasės	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
24 val./m. (<i>1/3 nuo 74 pamokų per metus, skirtų dailei ir technologijoms</i>)	16–17 pamokoms	7–8 pamokoms
MITYBA	po 4 val./m.	po 2 val./m.

MITYBA 1–2 klasė

UŽKANDŽIAI, GĖRIMAI

Remiantis pasaulio pažinimo pamokoje įgytomis žiniomis apie sveiką mitybą, mitybos režimą, **aptariama gėrimų ir užkandžių svarba mitybos režime bei kokie gėrimai, užkandžiai yra sveikesni, naudingesni organizmui.**

Praktinio darbo metus **mokomasi atlikti pirminio daržovių, vaisių, uogų, riešutų, valgomų sėklų paruošimo vartojimui technologinius procesus** (*plauti, sausinti, lupti, jei reikia smulkinti, maišyti*), gaminant arbatą, kokteilių/sultis/glotnučius (*užvirti, suplakti, išspausti*) formuojami saugaus elgesio su įrankiais, indais, įranga (*pvz. virduliu, smulkintuvu, plaktuvu ar kt.*), higienos ir tvarkos palaikymo, buitinių atliekų rūšiavimo, tvarkymo, maisto produktų pjaustymo/smulkinimo įgūdžiai, **mokomasi derinti patiekalų ingredientus ir aptariama jų nauda organizmui, aiškinamasi apie rekomenduojamą užkandžių/gėrimų kiekį vieno valgymo/gėrimo metu, per parą.**

MAISTO PRODUKTAI, JŲ ASORTIMENTAS, LAIKYMO SĄLYGOS

Mokomasi grupuoti maisto produktus, atskirti perdirbtus nuo natūralių, augalinius nuo gyvulinių, įvardinat pavyzdžius.

Aiškinamasi apie daržovių, vaisių, uogų, riešutų, pieno/pieno produktų ar kt. kasdienių maisto produktų laikymo sąlygas, pavojus maisto produktams/ patiekalams kintančiame temperatūrų režime (*šaldiklyje/ šaldytuve/ kambario temperatūroje, karštyje*).

Nagrinėjama informacija maisto produktų etiketėse (*galiojimo terminai ir kt...*).

MAISTO GAMINIMO, VALGYMO VIETA

Aiškinamasi, kokia yra ergonomiška/patogi, saugi darbo vieta maisto gaminimui/valgymui, kokie yra reikalavimai švarai, tvarkai, dirbančiojo drabužiams (*integracija su tekstile: darbiniai rūbai*), **saugiam elgesiui** su įrankiais/indais/įranga reikalinga užkandžių, gėrimų gaminimui.

Analizuojami kokie turimi stalo įrankiai, indai, įranga, stalo ir kt. tekstilė (*medžiaginiai/vienkartiniai rankšluosčiai, šluostės ir pan.*) tinkamiausi numatytiems technologiniams procesams atlikti, kaip su jais tinkamai ir saugiai elgtis, prižiūrėti, laikyti (*plauti, sausinti, parinkti tinkamą vietą laikymui*).

Aptariamos maisto gaminimo, tiekimo ir degustavimo higienos ir kultūros, elgesio prie stalo taisyklės.

Mokomasi padengti stalą užkandžiams (*indų/įrankių parinkimas, išdėliojimas, popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas*), **arbatos ar kitų gėrimų degustavimui.**

MITYBA 3–4 klasė

- 1. Priešpiečių dėžutė, užkandžiai gamtoje, sveikesnis, saugesnis pasirinkimas**
- 2. Valgymas gamtoje**

Priešpiečių dėžutė, užkandžiai gamtoje, sveikesnis, saugesnis pasirinkimas

Mokantis gaminti paprastą sumuštinį ar kt. užkandį (*produktų pasirinkimas, pirminis paruošimas, pjaustymas, sumuštinio formavimas/salotų maišymas, pateikimas*), **pasišildyti pūsgaminį** (*mikrobangų krosnelėje, ant žarijų/grotelių ar kt.*) **analizuojami sveikesnių/naudingesnių** (*pagal mitybos piramidę, integracija su gamtamoksliau*) **organizmui produktų pasirinkimo variantai.**

Aptariamas terminio apdorojimo poveikis produktams, saugus elgesys praktinio darbo metu, galimos traumos (*pjautinės žaizdos, nudegimai ir kt.*), **pirmoji pagalba joms ištikus.**

Mokiniai formuoja priešpiečių/užkandžių dėžutę atsižvelgdami į maisto suvartojimo terminus, laikymo/temperatūros, patiekimo (*patalpoje, lauke*) sąlygas.

Diskutuojuama apie maisto stygių ir jo švaistymą.

MITYBA 3–4 klasė

VALGYMAS GAMTOJE

Analizuojami vienkartiniai įrankiai, indai, tekstilė, higienos palaikymo priemonės, jų alternatyvos, aptariama panaudojimo, rūšiavimo, perdirbimo galimybės (*integracija su gamtamoksliau*).

Aptariama kaip higieniškai, estetiškai patiekti maistą iškyloje, kultūringai patarnauti, drausmingai, higieniškai valgyti.

MITYBA 5–6 klasė

1. Maisto gaminimo įrankiai/indai/prietaisai/įranga
2. Sveika mityba
3. Neterminio, terminio maisto ruošimo būdai
4. Maisto ženklavimas ir sauga
5. Stalo įrankiai, indai

TECHNOLOGIJOS 5–7 klasės	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
2 val. /sav., 74 pamokos per metus	52	22
MITYBA	po 13 val./m.	po 5–6 val./m.

MITYBA 5–6 klasė

MAISTO GAMINIMO ĮRANKIAI/ INDAI/PRIETAISAI/ĮRANGA

Saugus darbas su medžiagomis, darbo įrankiais /indais /prietaisais /įranga. Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas. Tvarka ir higiena virtuvėje.

SVEIKA MITYBA

Maisto produktai ir jų asortimentas. Maistinės medžiagos. Mitybos režimas.

NETERMINIO, TERMINIO MAISTO RUOŠIMO BŪDAI

Patiekalų klasifikacija.

Šalti, karšti (*kruopų, makaronų, duonos, pieno produktų, kiaušinių, daržovių, vaisių, uogų*) patiekalai, jų gaminimas, patiekimas, degustavimas.

MITYBA 5–6 klasė

MAISTO ŽENKLINIMAS IR SAUGA

Informacija maisto produktų etiketėse (*sudėtis, laikymo sąlygos, paruošimo valgymui instrukcija ir kt.*).

Maisto produktų ir patiekalų šviežumo požymių nustatymas, laikymo sąlygos ir terminai.

Racionalus apsipirkimas, vartojimas ir kaupimas, tinkamas sandėliavimas.

STALO ĮRANKIAI, INDAI

Stalo įrankiai, indai (*tam tarpe ir vienkartiniai*), tekstilė ir etiketas.

Pusryčių ir vakarienių stalo serviravimas.

Stalo estetikos, kultūros ištakos, įdomioji istorija, tradicijos.

Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas. Maisto dizainas.

MITYBA 7–8 klasė

1. Maisto gaminimo įrankiai/ indai/prietaisai/įranga
2. Racionali ir sveika mityba
3. Lietuvos etnografinių regionų valgiai
4. Stalo aksesuarai
5. Grafinis ir pakuotės dizainas
6. Maisto ženklavimas ir sauga

TECHNOLOGIJOS 8 klasės	70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
1 val. /sav., 37 pamokos per metus	26	13
MITYBA	po 6–7 val./m.	po 2–3 val./m.

MITYBA 7–8 klasė

MAISTO GAMINIMO ĮRANKIAI/INDAI/PRIETAISAI/ĮRANGA

Saugus darbas su medžiagomis, darbo įrankiais /indais /prietaisais /įranga. Tvarka ir higiena virtuvėje. Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas. Tradicinės/modernios, mažos/didelės virtuvės, šiuolaikinė įranga.

RACIONALI IR SVEIKA MITYBA

Valgiaraštis.

Įvairios mitybos teorijos/dietos.

Valgymo sutrikimai.

Gastrofizika.

MITYBA 7–8 klasė

LIETUVOS ETNOGRAFINIŲ REGIONŲ VALGIAI

Kalendorinių švenčių tradiciniai patiekalai (*gėrimai, užkandžiai, sriubos, pagrindinis patiekalas, desertas*).

Lietuvių tradicinės virtuvės sezoniškumas.

Mitybos paveldas ir verslai, maisto pramonės šakos Lietuvoje. Tvari gamyba.

STALO AKSESUARAI

Pietų stalo dengimas ir etiketas. Stalo estetikos, kultūros tradicijų kaita.

MITYBA 7–8 klasė

GRAFINIS IR PAKUOTĖS DIZAINAS

Pakuočių dizainas/patiekalų gamybos technologiniai aprašai/kortelės ir kt.

MAISTO ŽENKLINIMAS IR SAUGA

Mėsos, žuvies ir jų pusgaminių/gaminių laikymo sąlygos ir terminai.
Dvejopi maisto standartai.

MITYBA 9–10 klasė

- 1. Ūkio šakos**
- 2. Konditerijos gaminiai/kepiniai**
- 3. Reprezentatyvios vaisės**
- 4. Grafinis dizainas maisto sektoriuje**
- 5. Lietuvos ir pasaulio virtuvės patiekalai**

MITYBA 9–10 klasė

ŪKIO ŠAKOS

Turizmo, viešbučių, viešojo maitinimo, gyvulininkystės, žuvininkystės, maisto pramonės šakos Lietuvoje ir pasaulyje.

Tvari gamyba ir **socialinis verslas**.

KONDITERIJOS GAMINIAI/KEPINIAI

Konditerijos gaminių/kepinių gaminimas, pateikimas/**pakavimas**/degustavimas, laikymo sąlygos ir terminai.

Maisto mikrobiologija.

REPREZENTATYVIOS VAIŠĖS

Estetiškas stalo serviravimas, aplinkos apipavidalinimas.

Svečių priėmimo, aptarnavimo ir svečiavimosi kultūra, panašumai/skirtumai įvairiose šalyse.

Menu inžinerija.

GRAFINIS DIZAINAS MAISTO SEKTORIUJE

Grafinis dizainas maisto sektoriuje. Kavinės/ restorano dizainas (*logotipas, vizualinis identitetas, interjero dizainas, meniu*).

Pakuotės dizainas maisto gaminiui (*logotipas, vizualinis identitetas, pakuotės dizaino istorija, iliustracija*).

Menu dizainas (*restorano prekės ženklas ir grafinis dizainas, logotipas, etiketės, reklamos*).

MITYBA 9–10 klasė

LIETUVOS IR PASAULIO VIRTUVĖS PATIEKALAI

Šaltų/karštų patiekalų gaminimas, pateikimas/**pakavimas**/degustavimas.
Maisto inžinerija, molekulinė gastronomija/mityba.

METODINĖS REKOMENDACIJOS

ARBATOS GALIA

Praktinio darbo metus formuojami saugaus elgesio su buitine elektrine įranga (pvz. virduliu), higienos ir tvarkos palaikymo įgūdžiai, degustuojant aptariama kelių vaistažolių/arbatžolių arbatos nauda organizmui, kūrybiniame darbe įvertinamos arbatų spalvinės savybės.

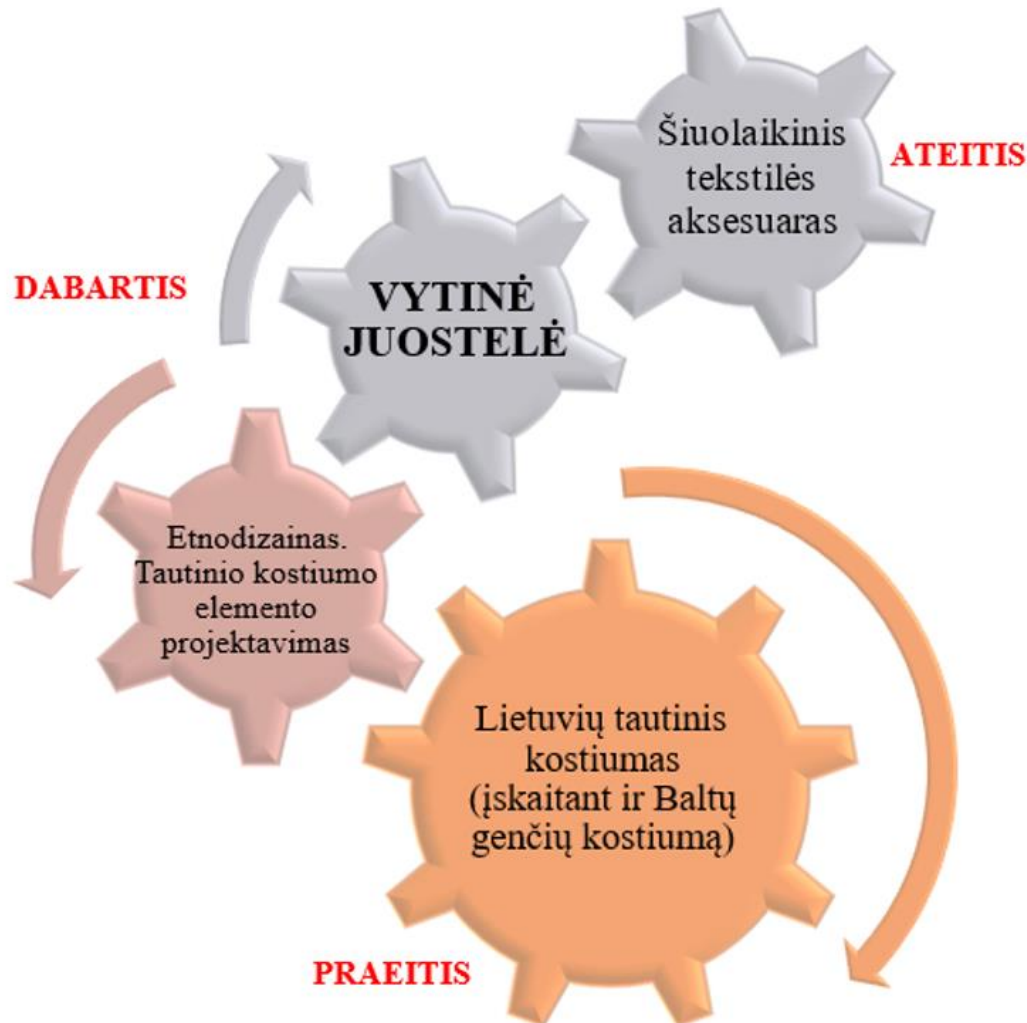
GAMTAMOKSLINIŲ UGDYMU
(augalų nauda žmonėms...)

MENINIŲ UGDYMU/DAILE
(dėmės ir formos (didelė, maža, taisyklinga, netaisyklinga, tyrinėja ir apibūdina skirtingas spalvas ir dėmių sukuriamas nuotaikas, ritmą)

DORINIŲ UGDYMU mandagaus bendravimo ypatumai/ taisyklės (degustuojant).

METODINĖS REKOMENDACIJOS

PAMOKŲ CIKLAS „VYTINĖ JUOSTELĖ“ 4–5 pamokos

GALIMOS INTEGRUOTI TEMOS

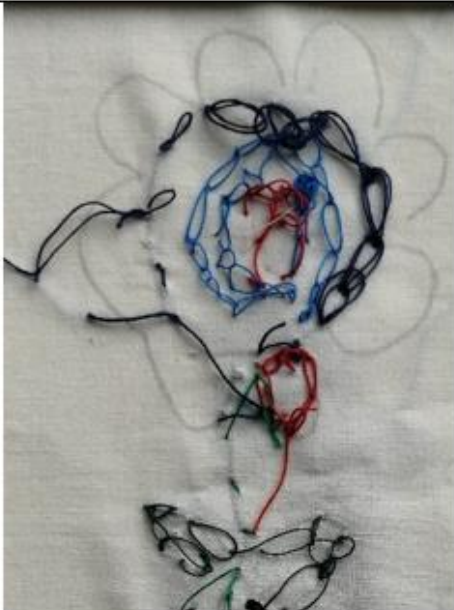
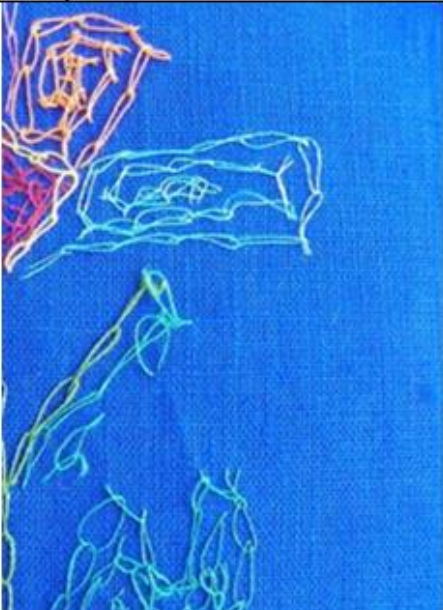

Tekstilės tradicijos ir jų vieta šiuolaikinėje aplinkoje
Amatai, lengvoji pramonė, prekyba Lietuvoje.
Darbo našumas kuriant
(kūrybinio sprendimo paieška su ir be IKT).
Gaminio savikaina
(individualus užsakymas, masinė gamyba).
Technologijų/dirbtinio intelekto poveikis kūrėjui, vartotojui, verslui.
Tvari gamyba.

GALIMA DALYKINĖ INTEGRACIJA

Muzika *(darbo dainos)*
Literatūra *(smulkioji tautosaka)*
Dailė *(koloritas, kompozicija)*
Ekonomika ir verslumas
Matematika
Dorinis ugdymas

METODINĖS REKOMENDACIJOS

1	2	3	4
<p>Saugiai išsiuvinėja dalį rankdarbio 1-2 pasirinktais, rankomis siuvamais dygsniais. Vietomis galima įžvelgti teisingai ir kokybiškai atliktą dygsnį.</p>	<p>Saugiai siuvinėja, pagal poreikį koreguoja, išsiuvinėja rankdarbį 1-2 pasirinktais, rankomis siuvamais dygsniais, jais padengdamas beveik visus kompozicijoje numatytus plotus. Dauguma dygsnių aiškiai matomi, tačiau kai kurie jų dengia vienas kitą, yra klaidų ir netikslumų. Baigus darbą susitvarko darbo vietą</p>	<p>Saugiai, nuosekliai siuvinėja, pagal poreikį koreguoja, išsiuvinėja rankdarbį 1-2 pasirinktais, rankomis siuvamais dygsniais, jais padengdamas visus, kompozicijoje numatytus plotus. Dauguma dygsnių aiškiai matomi, kai kurie jų dengia vienas kitą, yra netikslumų. Baigus darbą susitvarko darbo vietą.</p>	<p>Saugiai, nuosekliai, kokybiškai, tikslingai siuvinėja, pagal poreikį koreguoja, estetiškai išsiuvinėja rankdarbį 1-2 pasirinktais, rankomis siuvamais dygsniais, jais padengdamas visus, kompozicijoje numatytus plotus. Dygsniai aiškiai matomi. Baigus darbą susitvarko darbo vietą.</p>
			

Niekas niekada nesukūrė išskirtinių rezultatų dirbdamas vienas ....

Matematiškai įrodyta, kad vienas dirbdamas žmogus negali sukurti tiek, kiek jis sukurtų dirbdamas komandoje.

Harvard Business Review

2013, August

PASTEBĖJIMUS PROJEKTŲ TOBULINIMUI GALITE TEIKTI IKI GEGUŽĖS 15 D.

el. adresu mokykla2030@nsa.smm.lt

